

Poliński, Jan

Pięciolecie Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Siedlcach

Notatki Płockie 20/1-80, 25-26

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Pięciolecie Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Siedlcach

Wyższa Szkoła Nauczycielska w Siedlcach została powołana do życia rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1969 r. Jej podstawowym zadaniem było wówczas przygotowanie kwalifikowanej kadry nauczycielskiej na poziomie wyższym zawodowym dla potrzeb szkół podstawowych i zasadniczych szkół zawodowych województwa warszawskiego oraz sąsiadujących z nim regionów województwa białostockiego i lubelskiego.

Z dniem 1 października 1974 r. dotychczasowa Wyższa Szkoła Nauczycielska w Siedlcach została przemianowana w Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Siedlcach, a więc zyskała status pełnej uczelni akademickiej i uprawnienia do kształcenia na poziomie magisterskim kadr pedagogicznych dla wszystkich typów szkół — od przedszkoli, poprzez szkoły podstawowe, do szkół zawodowych, techników i liceów ogólnokształcących.

W ciągu minionych pięciu lat dokonały się w życiu uczelni zasadnicze zmiany ilościowe i jakościowe, przy czym okresem szczególnie intensywnego rozwoju stały się trzy ostatnie lata. Świadczą o tym następujące liczby i fakty.

W pierwszym roku swego istnienia uczelnia kształciła 180 studentów na 4 kierunkach zawodowych. Kadra naukowo-dydaktyczna składała się z 9 pracowników, a zajęcia odbywały się w jednym gmachu byłego Studium Nauczycielskiego.

Pod koniec roku akademickiego 1971/72 uczelnia kształciła ogółem 828 studentów na 13 kierunkach zawodowych, z czego na 8 kierunkach stacjonarnych studiowało 651 osób, a na 5 kierunkach zaocznych — 177 osób. Kadra naukowo-dydaktyczna składała się wówczas z 56 osób.

W bieżącym roku akademickim 1974/75 w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Siedlcach studiuje ogółem 2 295 osób, z czego na 9 stacjonarnych kierunkach magisterskich studiuje 800 studentów, na 9 zaocznych kierunkach magisterskich — 866 studentów, na 6 stacjonarnych kierunkach zawodowych — 375 studentów oraz na 4 zaocznych kierunkach zawodowych — 254 studentów. W ciągu zatem ostatnich dwóch lat procentowy wzrost liczby studentów na dziennych studiach wyniósł 80%, a na studiach zaocznych aż 509%.

Dzięki odpowiedniej polityce rekrutacyjnej młodzież studiująca w systemie stacjonarnym w 70% wywodzi się ze środowisk robotniczych i chłopskich, głównie z woj. warszawskiego. Większość tej młodzieży cechuje rzetelny stosunek do nauki i pracy społecznej, co wyraża się w dobrych i bardzo dobrych wynikach w nauce, w coraz lepszej pracy SZSP i kół

naukowych, w pożytecznych inicjatywach studentów na rzecz szkoły i środowiska oraz w pochlebnych opiniach o przygotowaniu naukowym i pedagogicznym absolwentów bądź już pracujących, bądź kontynuujących studia magisterskie na innych uczelniach (ogółem opuściło uczelnię 832 absolwentów).

W minionych latach szczególnie szybko zwiększała się liczba nauczycieli akademickich. W bieżącym roku akademickim w uczelni pracuje 4 profesorów, 32 docentów, 24 doktorów i 114 magistrów. W najbliższych miesiącach liczby te ulegną dalszemu zwiększeniu, a docelowo, tj. w roku akademickim 1976/77, gdy liczba studentów wyniesie 5 tysięcy, kadra naukowo-dydaktyczna wraz z personelem pomocniczym składać się będzie z 750 osób.

Realizując zadania wynikające z prowadzenia studiów magisterskich uczelnia kładzie nacisk na zatrudnienie wyżej i wysoko kwalifikowanej kadry, przede wszystkim profesorów i docentów. Uzupełnieniem tej polityki jest wymaganie uzyskiwania habilitacji przez docentów, którzy jej nie posiadają. W ciągu minionych trzech lat ukończono w uczelni 8 prac habilitacyjnych, kilka dalszych jest w zaawansowanym przygotowaniu. W stosunku do asystentów stosowany jest również wymóg szybkiego uzyskiwania stopni doktorskich.

Tego rodzaju polityka kadrowa wynika z potrzeb dalszego usprawniania procesu dydaktycznego oraz potrzeb organizacji seminariów magisterskich i opieki nad pracami magisterskimi.

Doświadczenia z dotychczasowego rozwoju uczelni wykazują, że planowany na najbliższe lata rozwój kadry jest zupełnie realny, pod warunkiem zagwarantowania odpowiednich mieszkań oraz pracowni naukowych. Wbrew początkowym pesymistycznym przewidywaniom Siedlce okazały się atrakcyjne dla kadry naukowej, przede wszystkim ze względu na możliwości szybkiego rozwoju, jakie oferuje rozwijająca się uczelnia oraz ogólną atmosferę i stosunki międzyludzkie panujące w uczelni. Owa atmosfera wyzwala też określoną inicjatywę tak w doskonaleniu metod dydaktycznych i wychowawczych, jak i w dziedzinie badań naukowych.

Badania naukowe prowadzone są w ramach dwunastu zakładów naukowo-badawczych i aktualnie obejmują 17 problemów oraz 45 tematów. Problemy i tematy łączą się w trzy zasadnicze grupy:

- Badania podstawowe w poszczególnych dziedzinach nauki.
- Badania nad organizacją oświaty oraz nad

usprawnieniem procesu dydaktyczno-wychowawczego w szkolnictwie podstawowym i średnim (większość z nich połączona z bieżącym instruktazem metodycznym).

— Badania związane z potrzebami województwa i podregionu siedleckiego.

Do niektórych prac badawczych, zwłaszcza z zakresu problematyki ochrony środowiska naturalnego, socjologii kultury i socjologii pracy, włączone zostały studenckie koła naukowe.

O poziomie działalności naukowej świadczy kilkadziesiąt wysoko ocenionych publikacji, organizowanie sympozjów naukowych, współpraca naukowa w poszczególnych dyscyplinach z instytutami uniwersyteckimi — PAN-owskimi i resortowymi, jak również rozwijająca się współpraca międzynarodowa, głównie z kilkoma instytutami AN ZSRR, a także instytutami w pozostałych krajach socjalistycznych oraz w krajach Europy Zachodniej.

W minionym i bieżącym roku akademickim nawiązano też współpracę z kierownictwami siedleckich zakładów przemysłowych, w których podejmuje się badania z zakresu fizjologii pracy, chemii i fizyki. Istnieją realne możliwości zorganizowania wspólnych wyspecjalizowanych pracowni badawczych. Również kierownictwo gospodarki rolnej i leśnej przygotowuje serię zgłoszeń na prace badawcze.

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Siedlcach przywiązuje zasadnicze znaczenie do działalności społecznej pracowników naukowych i studentów w środowisku. Wynika ono z przekonania, że działalność ta spełnia nie tylko określone funkcje kulturotwórcze, ale stwarza warunki autentycznej działalności politycznej, społeczno-wychowawczej, co ma podstawowy wpływ na kształtowanie postaw politycznych, wychowawczych i kształtowanie motywacji działania społecznego.

Różnorodne formy więzi studentów ze środowiskiem służą poszerzaniu oddziaływania Uczelni, wpływają na dynamiczny rozwój jej roli w środowisku, pozwalają studentom — przyszłym nauczycielom poznać problemy życia politycznego, społecznego i ekonomicznego Siedlec i podregionu oraz stwarzają warunki do aktywnego uczestnictwa młodzieży w ich rozwiązywaniu. Ma to zasadnicze znaczenie w kształtowaniu postaw społecznych przyszłych nauczycieli, rozwijaniu umiejętności i motywacji działania społecznego. Spora grupa absolwentów uczelni pełni już dzisiaj odpowiedzialne funkcje we władzach organizacji młodzieżowych, pracuje w aparacie partyjnym, organach MO i innych organizacjach społecznych i politycznych.

Uczelnia podejmuje również wiele form oddziaływania na środowisko poprzez działalność naukową pracowników i studentów. Szczególne znaczenie posiada w tym zakresie opieka naukowa nad eksperymentami i wdrożeniami nowych systemów dydaktycznych i wychowaw-

czych do szkół. Istotne znaczenie mają eksperymenty prowadzone w szkołach, np. nad modyfikacją procesu nauczania w szkole całodziennej. Studenci zorganizowani w kołach naukowych uczestniczą także w realizacji ważnych społecznie problemów naukowych. Np. koło naukowe biologów podejmuje zagadnienia ochrony naturalnego środowiska człowieka na Podlasiu. Koło naukowe pedagogów bada organizację czasu wolnego dzieci w rejonie gminnej szkoły zbiorczej i przygotowuje się do podjęcia badań na temat aspiracji oświatowych młodzieży robotniczej na tle problemów uprzemysłowienia Siedlec. Pracownicy naukowci, kierujący pracami dyplomowymi, zlecają do opracowania problemy mające znaczenie praktyczne w zakresie dydaktyki, wychowania i gospodarki. Wykonanie tych zadań wymaga od studentów poznawania problematyki społecznej i gospodarczej Siedlec i podregionu, także kultury. Studenci filologii polskiej przejawiają dużą aktywność w przywracaniu pamięci o ludziach żyjących na Podlasiu, a wielce zasłużonych dla kultury polskiej.

Uczelnia przywiązuje istotne znaczenie do doktorskiego seminarium pedagogicznego, które niedawno rozpoczęło swoje zajęcia i skupia obecnie ponad trzydziestu nauczycieli i działaczy oświatowych z Podlasia i innych regionów naszego województwa. Sądzi się, że ta działalność będzie miała wielkie znaczenie w rozwijaniu aspiracji naukowych określonych środowisk nauczycielskich. Powinno ono przynieść w konsekwencji wymierne wyniki w podnoszeniu na wyższy poziom pracy dydaktycznej i wychowawczej w szkolnictwie woj. warszawskiego.

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Siedlcach jest organizatorem lub współorganizatorem wielu ważnych społecznie imprez o zasięgu wojewódzkim i lokalnym. M.in. zorganizowała sesję naukowe poświęcone 500-leciu urodzin Mikołaja Kopernika, 200-leciu Komisji Edukacji Narodowej, była współorganizatorem Sympozjum Nauki Mazowieckiej. W WSP organizowano wystawy w ramach dni Technika Podlasia.

Kadra i studenci aktywnie działają w organizacjach regionalnych i towarzystwach, np. w Tow. Miłośników Podlasia, Muzeum Podlaskiego, Mazowieckim Ośrodku Badań Naukowych, w Tow. Naukowym Płockim, PTE itp.

Wszechstronne powiązanie Wyższej Szkoły Pedagogicznej z problematyką życia politycznego, gospodarczego, oświatowego i kulturalnego Siedlec i podregionu oraz województwa czyni Uczelnię otwartą i nadaje jej rangę uczelni środowiskowej, przenikniętej nie tylko wewnętrzną pracą naukową, dydaktyczną i wychowawczą, ale integralnie zespolonej z całością kształtem życia środowiska. Wzbogaca to proces dydaktyczny i wychowawczy w samej uczelni oraz pogłębia i dynamizuje procesy społeczno-gospodarcze przebiegające w podregionie siedleckim.